

Majkowski, Jerzy

Wyzwania XXI wieku: ochrona zdrowia i kształcenie medyczne, Warszawa, 20 IV i 27 X 2010

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 73, 33-36

2010

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KRONIKA NAUKOWA

WYZWANIA XXI WIEKU: OCHRONA ZDROWIA I KSZTAŁCENIE MEDYCZNE (Warszawa, 20 IV i 27 X 2010)

„Wyzwania XXI wieku: ochrona zdrowia i kształcenie medyczne” to cykliczne konferencje naukowe (CKN) o zasięgu ogólnopolskim. Organizują je wspólnie: Federacja Polskich Towarzystw Medycznych (FPTM) i Wydział V Nauk Lekarskich TNW. Każda konferencja cyklu ma powołaną Radę Programową, zależnie od tematyki spotkania.

W roku 2010 odbyły się dwa posiedzenia CKN (czwarta i piąta konferencja cyklu):

- 20 IV 2010 r.: „Zakres wiedzy absolwenta wydziału lekarskiego — nauki humanistyczne”,
- 27 X 2010 r.: „Zakres wiedzy absolwenta wydziału lekarskiego — nauki podstawowe”.

Czwarta Cykliczna Konferencja Naukowa z omawianego cyklu odbyła się 20 IV w Sali Lustrzanej Pałacu Staszica. Tematem spotkania była propozycja określenia zakresu wiedzy z nauk humanistycznych, które nabierają coraz większego znaczenia w modelu kształcenia lekarza. Rada Programowa: prof. Jerzy Majkowski (przewodniczący Rady, a zarazem przewodniczący Wydziału V TNW), dr n. med. Jacek Putz (sekretarz Rady), prof. Jan Doroszewski, dr hab. Paweł Krajewski, prof. Jerzy Walecki (sekretarz Wydziału V TNW). Konferencja była dofinansowana przez MNiSzW (nr 207/P–DWB/2010).

Konferencję otworzył ze słowem wprowadzającym prof. Jerzy Majkowski. Pierwszą sesję prowadził prof. Jan Doroszewski. Wygłoszono dwa referaty:

- prof. Andrzej Śródka (TNW, PTHMiF, WUM), dr Ryszard Gryglewski (UJ) *Historia medycyny*,
- prof. Włodzimierz Piątkowski (PTS, UMCS, UML) *Socjologia zdrowia, choroby i medycyny. Tożsamość i próba diagnozy*.

Drugiej sesji przewodniczył prof. Jerzy Majkowski (w zastępstwie nieobecnego dr. hab. Pawła Krajewskiego). Wystąpili:

- prof. Marek Wichrowski (PTF, WUM) *Bioetyka — filozoficzna etyka medyczna*,
- dr n. med. Marek Czarkowski (PTB, NRL, WUM) *Etyka lekarska*,
- prof. Krzysztof Owczarek (PTE, PTPK, WUM) *Wiedza psychologiczna stosowana w praktyce lekarskiej*,
- prof. Irena Heszen (PTP, SWPS) *Biopsychospołeczny model zdrowia i choroby — zarys problematyki*.

Po każdym referacie, trwającym 25 minut, odbywała się dziesięciminutowa dyskusja. Referaty wygłaszali nauczyciele akademicki z dużym doświadczeniem w swoich specjalnościach. Wszyscy prelegenci byli proszeni nie tylko o przedstawienie własnych poglądów, ale i środowiska, które reprezentują. W konferencji wzięło udział około 50 osób — nauczycieli akademickich, w tym członkowie TNW. W obradach zwracano uwagę, że medycyna — z uwagi na przedmiot jej zainteresowań: zdrowie i życie człowieka — jest nie tylko nauką przyrodniczą, ale ma swój wymiar humanistyczny. Oznacza to, że jest nie tylko nauką, ale i sztuką: umiejętnością tworzenia właściwych relacji międzyludzkich, tworzenia kanałów komunikacji między lekarzem i pacjentem. W publikacjach medycznych pojawia się coraz więcej opinii, że ta umiejętność w ostatnich dekadach jest coraz mniej doceniana, a nabiera coraz większego znaczenia dla skutków leczenia i satysfakcji pacjentów. Jakie są tego przyczyny? Powodem tej sytuacji jest opóźnione kształtowanie się świadomości, że w systemach opieki medycznej zasadniczą rolę gra czynnik ludzki, a nie technologie medyczne. Dla chorego — zwłaszcza z przewlekłymi zaburzeniami — skutki choroby są bardziej istotne dla jego funkcjonowania w życiu społecznym niż szczegóły badań laboratoryjnych i osiągnięcia techniczne. Rozwojowi technologii medycznych towarzyszy m.in. ograniczenie kontaktu z chorym, który staje się bezosobowy, przedmiotowy. Skrócenie czasu wizyty utrudnia tworzenie właściwego kanału komunikacji lekarza z pacjentem. To prowadzi do dehumanizacji medycyny, niezadowolenia pacjentów, a w konsekwencji do mniej korzystnych efektów leczenia. Zawężenie zainteresowań do wymiaru biologicznego zaniedbuje, ogranicza lub pomija wymiar psychologiczny, społeczny i etyczny właściwy człowiekowi.

Świadomość, że czynnik ludzki jest centralnym problemem w ochronie zdrowia i skutkach leczenia, prowadzi do wniosku, że program kształcenia

— zwłaszcza przeddyplomowego — wymaga większej uwagi, stosownie do zmieniających się społeczeństw i rozwoju nauk medycznych. Istnieje potrzeba określenia i podkreślenia znaczenia nauk humanistycznych w tworzeniu właściwej komunikacji między lekarzem i pacjentem.

Referaty z 4. CKN, łącznie z głosami w dyskusji, są przewidziane do publikacji w drugim tomie serii pt. „Wyzwania XXI Wieku. Ochrona Zdrowia i Kształcenie Medyczne”.

27 X 2010

27 X 2010 r. w Sali Lustrzanej Pałacu Staszica odbyła się 5. cykliczna konferencja naukowa „Wyzwania XXI wieku: ochrona zdrowia i kształcenie medyczne”. Tematem spotkania była propozycja zakresu wiedzy absolwenta wydziału lekarskiego z nauk podstawowych, które powinny być istotą patofizjologicznego myślenia diagnostyczno-terapeutycznego. Program konferencji przygotowała Rada Programowa, w skład której weszli: prof. Jerzy Majkowski (przewodniczący Rady, a zarazem przewodniczący Wydziału V TNW), dr n. med. Jacek Putz (sekretarz Rady), prof. Jan Doroszewski, prof. Piotr Kurnatowski, prof. Ewa Szczepańska-Sadowska. Konferencja była dofinansowana przez MNiSzW (nr 207/P-DWB/2010).

Konferencję otworzył ze słowem wprowadzającym prof. Jerzy Majkowski. W sesji 1., której przewodniczył prof. Andrzej Członkowski, wystąpili:

- prof. Małgorzata Czyż (UM w Łodzi, PTBioch) *Nauczanie medycyny w oparciu o problem — fakty i mity,*
- prof. Kazimierz Jędrzejewski (UM w Łodzi, PTA) *Problemy związane z nauczaniem anatomii prawidłowej człowieka na wydziałach lekarskich wyższych uczelni medycznych w Polsce,*
- prof. Bogdan Ciszek (WUM, PTA) *Anatomia człowieka jako podstawa dyscyplin klinicznych,*
- prof. Maciej Zabel (UM w Poznaniu, PTHC), *Histologia, embriologia i cytofizjologia jako podstawa nauczania medycyny.*

Sesję 2. prowadził prof. Bogdan Ciszek. Referaty wygłosili:

- prof. Tomasz Brzozowski (CM UJ, PTF), prof. Ewa Szczepańska-Sadowska (WUM, PTF) *Fizjologia translacyjna i inte-*

gracyjna jako współczesne podejście do nauczania fizjologii medycznej,

- prof. Małgorzata Czyż (UM w Łodzi, PTBioch) *Czy chemia może być medyczna?*,
- prof. Piotr Kurnatowski (UM w Łodzi, PTP) *Biologia medyczna: umiejętności i kompetencje.*

Prof. dr hab. Jerzy Majkowski

JUBILEUSZ PROF. MARII BOGUCKIEJ (Warszawa, 25 VI 2010)

Wydział II Nauk Historycznych, Społecznych i Filozoficznych TNW wraz z Instytutem Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN oraz Wydawnictwem DiG zorganizowały zebranie otwarte, poświęcone jubileuszowi prof. Marii Boguckiej, połączone z prezentacją książki „Gospodarka, społeczeństwo, kultura w dziejach nowożytnych. Studia ofiarowane Pani Profesor Marii Boguckiej”. Sala Staszica, w której odbywał się jubileusz, z trudem mieściła licznie przybyłych gości zebrania; wiele osób stało w drzwiach. W laudacjach skierowanych do Pani

Profesor, a także słowie na temat zbiorowej książki pamiątkowej, zabierali głos prof. prof. Henryk Samsonowicz, Stanisław Bylina, Edward Opaliński, Wojciech Kriegseisen i wielu innych. Prof. Maria Bogucka odpowiedziała krótkim wykładem skierowanym do przyjaciół, kolegów i uczniów licznie zgromadzonych na sali.

Prof. dr hab. Leszek Zasztowt